

JOSÉ LUIS RUBIO

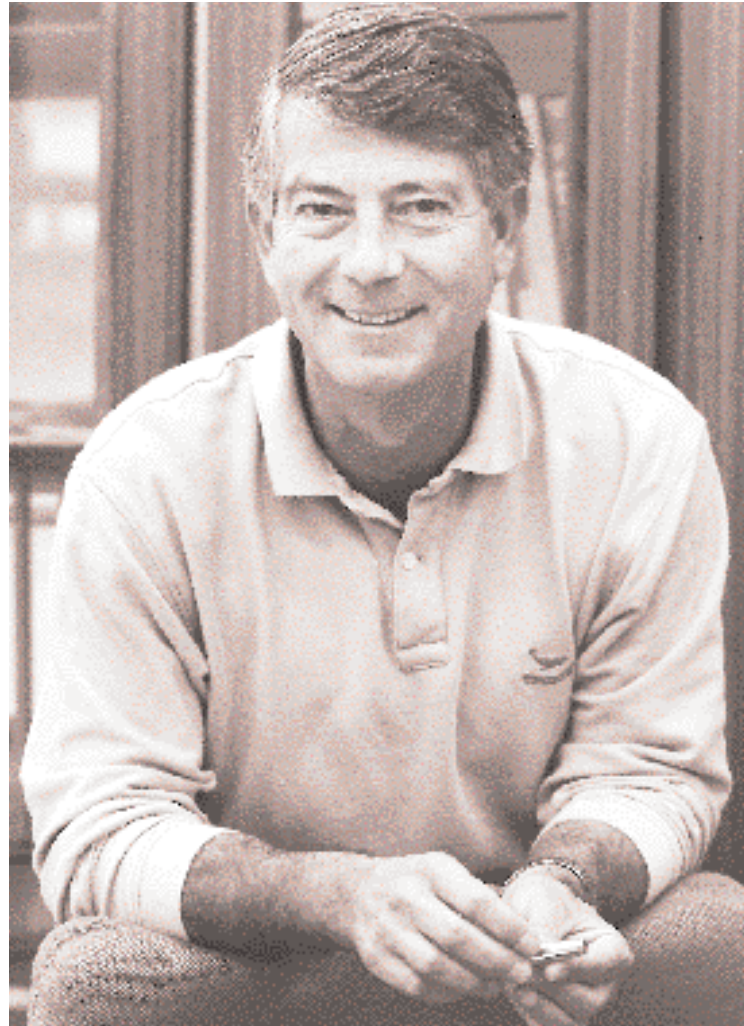
Premi Rei Jaume I per a la Protecció del Medi Ambient

La geografia espanyola és en l'àmbit europeu la més fortament castigada pels problemes d'erosió i desertificació. En concret, a la conca mediterrània conflueixen un ventall de problemes mediambientals que han centrat en els darrers anys les investigacions de l'equip que dirigeix José Luis Rubio al capdavant del Centre d'Investigacions sobre Desertificació (CIDE). No és casual que l'Agència Europea de Medi Ambient decidís el mes de març passat vincular el Centre Temàtic Europeu de Sòls (CTES) al CIDE, des d'on hi ha hagut importants aportacions científiques. Rubio és també el director d'aquest organisme europeu que té com a objectiu principal harmonitzar els criteris dels països comunitaris per establir què és un sòl contaminat i estudiar tots aquells aspectes legislatius relacionats amb els recursos edàfics.

Aquest enginyer agrònom ha sigut recentment guardonat amb el Premi Rei Jaume I per a la Protecció del Medi Ambient pels seus treballs sobre la degradació del sòl i la identificació i les anàlisis dels factors físics i humans que han desencadenat els processos de desertificació a Espanya. És una contribució més al reconeixement d'una tasca que en opinió de Rubio té "uns reptes científics apassionants" per als joves investigadors. En primer lloc, perquè el coneixement dels ecosistemes és una temàtica relativament nova que es pot afrontar des d'aproximacions integrades, amb la incorporació de noves tecnologies. Però, també, perquè la coincidència dels dos centres, el CIDE i el CTES, a València, multiplica les oportunitats per a la futura generació d'investigadors.

Mentre que en altres disciplines científiques l'Estat espanyol competeix amb dificultat amb els països de més tradició investigadora, Rubio considera que en el camp de la desertificació, amb la circumstància de tenir una geografia afectada, s'ha de ser capdavanters i "intentar evitar un cert colonialisme centreuropeu, com passa en altres temàtiques".

En els ambients mediterranis es produeix tota una gamma de situacions d'alerta que contrasta amb l'enorme riquesa potencial d'aquesta part del món. Nombrosos incendis forestals, les taxes més altes de sediment per erosió i vessaments, sobreexplotació d'aqüífers, un avançat procés de salinització dels sòls i uns nivells de contaminació d'aigües superficials per

damunt de les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut. A aquesta heterogeneïtat de problemes se suma la gran concentració d'indústries i de zones urbanes i turístiques en una estreta franja litoral. El CIDE es proposa de reunir un equip multidisciplinar, com requereix la diversitat de problemàtiques, amb un objectiu comú: aportar la màxima informació per frenar els processos de desertificació. Però, a més, i amb tanta prioritat com aprofundir en el coneixement de l'entorn natural, té l'interès de ser "útil" a la societat i "donar directrius de com usar el territori de forma racional i sostenible", segons explica José Luis Rubio.

Tot i que en l'àmbit científic hi ha hagut un augment espectacular dels grups d'investigació mediambientals (Espanya té la representació més nombrosa en la European Society for Soil Conservation), i que a nivell social s'observa un interès creixent, el director del CIDE considera que en els grans projectes d'infraestructures encara "no existeix eixa consciència de la fragilitat dels nostres ecosistemes". I és que l'Administració és sensible a poc a poc a la degradació ecològica, però no amb la velocitat i la intensitat que l'enginyer agrònom desitjaria.

La història de la civilització a la conca mediterrània no deixa cap dubte que l'home és el principal desencadenant dels processos de degradació del sòl per damunt dels efectes climàtics. Però Rubio adverteix que els efectes

de la intervenció humana no es poden analitzar des de posicions simplistes. La diversitat de situacions que poden patir els heterogenis ambients mediterranis dóna lloc a un "mosaic de circumstàncies" que diferencien els processos de cada porció del territori. Tanmateix, més enllà de les conseqüències mediambientals, en alguns casos encara imprevisibles, un dels impactes que Rubio no dubta a qualificar de "barbàrie" contra la natura, són els incendis forestals. "Un poble que crema els seus boscos de forma intencionada, es desqualifica a si mateix", sentència l'investigador que llança com a assignatura pendent de la societat i de la justícia la d'esbrinar qui es beneficia econòmicament dels incendis.

mateix, més enllà de les conseqüències mediambientals, en alguns casos encara imprevisibles, un dels impactes que Rubio no dubta a qualificar de "barbàrie" contra la natura, són els incendis forestals. "Un poble que crema els seus boscos de forma intencionada, es desqualifica a si mateix", sentència l'investigador que llança com a assignatura pendent de

**«L'ADMINISTRACIÓ ES
SENSIBLE A POC A POC A LA
DEGRADACIÓ ECOLÒGICA,
PERÒ NO AMB LA VELOCITAT I
LA INTENSITAT QUE
L'ENGINYER AGRÒNOM
DESITJARIA.»**

EMPAR MARCO

**IV CONGRESO INTERNACIONAL
DE LA SOCIEDAD ESPAÑOLA DE DIDÁCTICA
DE LA LENGUA Y LA LITERATURA**

Barcelona, 27, 28 y 29 de Noviembre de 1996
Campus de la Vall d'Hebron

Organizado por el Departamento de Didáctica de la Lengua y la Literatura,
División de Ciencias de la Educación. Universitat de Barcelona

PONENTES CONFIRMADOS

Jean Michel Adam
(U. Lausanne)

Mª Paz Battaner
(U. Pompeu Fabra)

Jean Paul Bronckart
(U. Genève)

Francine Cicurel
(U. Paris III)

Louise Dabène
(U. Stendhal. Grenoble)

Victoria Fernández
(Dir. de CLIJ)

Norman Gold
(Dep. of Education, State of
California)

Claudio Guillén
(Ensayista y crítico literario)

Edoardo Lugarini
(E. de Firenze)

Antonio Mendoza
(U. Barcelona)

José Manuel Pérez Tornero
(U. Autònoma de
Barcelona)

Carlos Reis
(U. Coimbra)

Josep Tió
(Estudis Univ. de Vic)

Para información, inscripciones y reservas dirigirse a:

Viajes Iberia Congresos

Tel. 93/439 40 90

Fax 93/405 13 90